

Lê Thị Tú Oanh & Phạm Thị Hồng Nhung (2024). Chuyển đổi số trong giáo dục đại học: Tổng quan và xu hướng. *Tạp chí nghiên cứu Chính sách và Phát triển*, 02(2024), 15-26

Tạp chí Nghiên cứu
Chính sách
và Phát triển

Bài báo khoa học

Chuyển đổi số trong giáo dục đại học: Tổng quan và xu hướng

© Học viện
Chính sách
và Phát triển 2024
© CSR, 2024

Lê Thị Tú Oanh (PGS.TS)

Trường Đại học Lao động Xã hội

Phạm Thị Hồng Nhung (ThS)

Ngân hàng TMCP Ngoại thương Việt Nam

Email: oanhletu@gmail.com

Tóm tắt:

Nghiên cứu nhằm hệ thống lại các công bố quốc tế về chuyển đổi số trong giáo dục đại học, thống kê và đánh giá theo các tác giả, tổ chức và quốc gia có ảnh hưởng nhất trong nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Dữ liệu nghiên cứu được thu thập và phân tích từ cơ sở dữ liệu của OpenAlex trong phần mềm VOSviewer 1.16.19 với 239 bài viết cho từ khóa “Digital Transformation in Higher Education” lọc trong mục Tóm tắt tính đến ngày 15/9/2024. Kết quả cho thấy các nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học bắt đầu xuất hiện từ năm 2015, tăng dần từ năm 2020 và số lượng đạt đỉnh vào năm 2023 (63 bài). Nghiên cứu cũng chỉ ra tác giả có ảnh hưởng nhiều nhất, các quốc gia, các trường đại học có công bố và được trích dẫn nhiều nhất. Kết quả nghiên cứu đã đóng góp vào tài liệu tổng quan một cách có hệ thống cho các nghiên cứu về chuyển đổi số nói chung và trong chuyển đổi số giáo dục đại học nói riêng.

Ngày nhận bài:
10/8/2024
Bản sửa lại lần 1:
05/9/2024
Ngày duyệt bài:
15/9/2024

Mã số: TC020224

Từ khóa: Chuyển đổi số, Giáo dục đại học, Tổng quan, VOSviewer

Abstract:

The study is to organize previous international publications on digital transformation in higher education, compile statistics, and evaluate the most influential authors, organizations, and countries in this research area. Research data was meticulously collected and analyzed from the OpenAlex database using VOSviewer 1.16.19 software, with 239 articles for the keyword "Digital Transformation in Higher Education" filtered in the Abstract

section as of September 15, 2024. The results unequivocally demonstrate that studies on digital transformation in higher education emerged in 2015, experienced a steady increase from 2020, and reached a peak in 2023 with 63 articles. Additionally, the study decisively identifies the most influential authors, countries, and universities with the most publications and citations in research on digital transformation in higher education. The research results undeniably provide a systematic overview of research on digital transformation in general and specifically in higher education.

Keywords: Digital transformation, Higher education, Overview, VOSviewer

1. Giới thiệu

Trong bối cảnh phát triển nhanh và mạnh của Cuộc cách mạng Công nghiệp lần thứ 4, chuyển đổi số đã trở thành một ưu tiên không thể thiếu đối với các cơ sở giáo dục đại học. Không chỉ là một xu hướng, chuyển đổi số là một nhu cầu khách quan để các tổ chức này dẫn đầu sự thay đổi và khẳng định vị thế cạnh tranh trong lĩnh vực giáo dục. Chuyển đổi số trong giáo dục đại học không đơn thuần là việc áp dụng công nghệ. Nó là sự thay đổi toàn diện, được thúc đẩy bởi những ảnh hưởng từ lĩnh vực kinh doanh, nơi chuyển đổi số đã tạo nên cuộc cách mạng về mô hình hoạt động, sản phẩm, dịch vụ và cơ cấu tổ chức. Giáo dục đại học, với vai trò là ngành cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao, cần phải thích ứng với những thay đổi này để đào tạo ra những thế hệ trẻ

có khả năng thích nghi với môi trường làm việc kỹ thuật số, nắm bắt cơ hội và ứng dụng công nghệ hiệu quả trong tương lai.

“Chuyển đổi số” là sự chuyển đổi sâu sắc của hoạt động của tổ chức, quy trình, năng lực và mô hình kinh doanh nhằm nắm được cơ hội của sự kết hợp công nghệ và tác động nhanh chóng của nó đối với xã hội một cách có chiến lược và được ưu tiên (Benavides và cộng sự, 2020).

Trong môi trường phát triển nhanh và mạnh mẽ của chuyển đổi số, các trường đại học muốn tồn tại và đứng vững thì chuyển đổi số như một yếu tố then chốt, cần thiết và cần thực hiện một cách toàn diện. Các trường đại học phải đổi mới với các mô hình kinh doanh mới, tích cực liên kết các khách hàng nội bộ và bên ngoài. Theo báo cáo của PwC (2018), nhiều trường đại học đang phát triển nhằm đáp ứng sự thay đổi lớn theo hướng sử dụng công nghệ mới, tuy nhiên vẫn thiếu tầm nhìn, năng lực hoặc cam kết thực hiện chúng một cách hiệu quả. Các trường đại học cần có cái nhìn toàn diện về chuyển đổi số trong hoạt động với các đặc điểm riêng biệt các nhân tố tác động và thực trạng của việc triển khai quá trình chuyển đổi số trong các cơ sở giáo dục đại học.

Các nghiên cứu tổng quan trước đây về chuyển đổi số trong giáo dục đại học đã có những giá trị và đóng góp nhất định, từ hệ thống khung lý thuyết, đánh giá xu hướng, các nhân tố tác động hoặc gắn với bối cảnh cụ thể trong quốc gia (Benavides và cộng sự, 2020). Các nghiên cứu đều đồng thuận về tầm quan trọng của chuyển

đổi số trong lĩnh vực giáo dục. Balyer và Oz (2018) đã cho thấy việc tích cực sử dụng công nghệ thông tin và truyền thông nên được khuyến khích tham gia vào môi trường lớp học vì công nghệ cần nâng cao sự lựa chọn của học sinh và đáp ứng hoặc vượt quá mong đợi của người học. Một số nhà nghiên cứu khác cho rằng một số các biến số đóng một vai trò quan trọng trong tác động của công nghệ thông tin đối với việc học tập của người học có thể là do bối cảnh trường học, thực tiễn giảng dạy và phát triển chuyên môn, chương trình giảng dạy và đặc điểm của người học (Lee và cộng sự, 2020; Tang và cộng sự, 2022). Tác giả Nguyễn Thị Kim Ánh (2022) cũng cho rằng trong bối cảnh cuộc cách mạng công nghệ phát triển nhanh và mạnh mẽ, các trường bắt buộc phải thay đổi thông qua ứng dụng công nghệ số nâng cao năng lực cạnh tranh. Nhà trường cần khai thác tốt hơn các nguồn lực, tạo ra sản phẩm đào tạo, dịch vụ để thu hút người học, tạo lợi thế cạnh tranh. Trong nghiên cứu này, chúng tôi tập trung vào thống kê các nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học với thời gian từ nghiên cứu sớm nhất (2015) và cập nhật hơn (đến 2023). Đồng thời, chúng tôi chọn lọc phạm vi nghiên cứu về chuyển đổi số gắn với giáo dục đại học, đang là mối quan tâm nhiều của các quốc gia và các tổ chức trong bối cảnh phát triển mạnh mẽ của Cuộc cách mạng Công nghệ 4.0. Đây là khoảng trống mà chúng tôi lựa chọn thực hiện nghiên cứu.

Nghiên cứu này thực hiện nhằm mục

đích thống kê lại các nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học trong một khoảng thời gian từ 2015 đến ngày 15 tháng 9 năm 2024. Dựa trên cơ sở các câu hỏi nghiên cứu đã nêu như xu hướng các công bố, tác giả có ảnh hưởng nhiều nhất, quốc gia và trường đại học có công bố nhiều nhất về chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Chúng tôi mong muốn đóng góp vào tài liệu tổng quan nhằm cung cấp một bức tranh với các số liệu thống kê cho các học giả, các nghiên cứu sinh, sinh viên cũng như các trường đại học, các quốc gia về chuyển đổi số trong giáo dục đại học.

2. Phương pháp nghiên cứu

Để thực hiện đánh giá xu hướng nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học, nhóm tác giả đã thực hiện các bước thu thập và xử lý thông tin như sau:

Thứ nhất, các tác giả thu thập tài liệu tổng quan có liên quan đến chuyển đổi số trong giáo dục đại học đã công bố trước đây, các tài liệu giới thiệu về bản chất, vai trò của chuyển đổi số trong giáo dục đại học từ các nguồn dữ liệu trên Google Scholar. Việc thu thập này nhằm luận giải cho tính cấp thiết của nghiên cứu, tổng quan của nghiên cứu và chỉ ra khoảng trống cho nghiên cứu.

Thứ hai, các tác giả sử dụng phần mềm VOSviewer 1.6.19 để lọc dữ liệu với từ khóa “*Digital Transformation in Higher Education*” lọc trong Tóm tắt “Abstract” của cơ sở dữ liệu OpenAlex, truy cập ngày 15 tháng 9 năm 2024. Kết quả thu được 239 bài báo liên quan (Van Eck & Waltman, 2011). Các dữ liệu thu thập trong phần

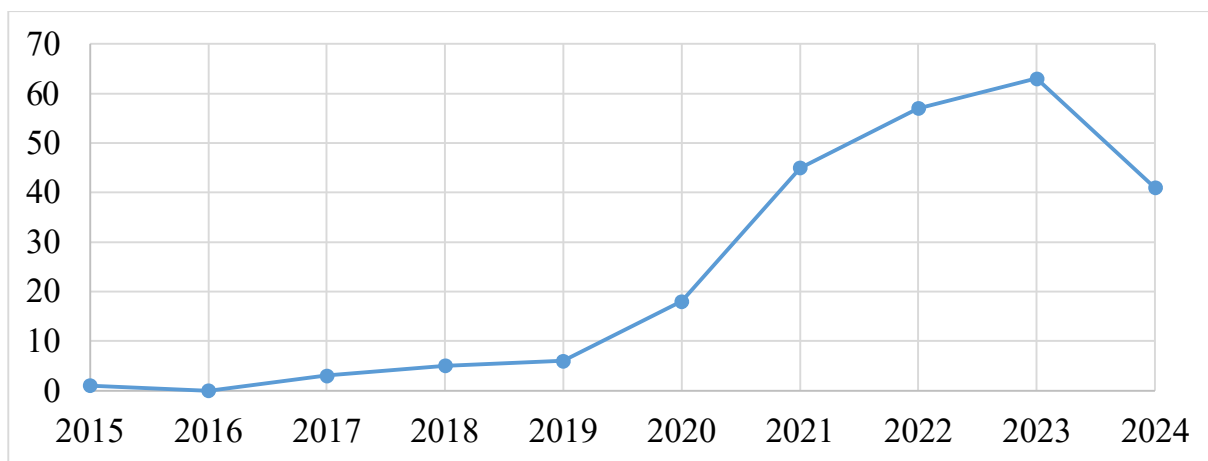
mềm này được sử dụng để phân tích, trả lời cho các câu hỏi nghiên cứu:

[1]. Xu hướng công bố quốc tế về chuyển đổi số trong giáo dục đại học tính đến ngày 15 tháng 9 năm 2024;

[2]. Tác giả có ảnh hưởng nhiều nhất theo số lượng bài viết, số lượt trích dẫn trong các công bố quốc tế về chuyển đổi số trong giáo dục đại học;

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Thống kê công bố về chuyển đổi số trong giáo dục đại học

Hình 1. Thống kê công bố theo năm

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học xuất hiện từ năm 2015 thông qua công bố của Haggans, M. (2015) “The future of the American campus”. Từ Hình 1 cho thấy số lượng bài báo về chuyển đổi số trong giáo dục đại học đã tăng trưởng đáng kể trong những năm gần đây, đặc biệt là từ năm 2019 đến nay. Sự tăng trưởng này đang gia tốc, với mức tăng đáng kể từ năm 2020 đến năm 2023. Năm 2020 có thể được xem là bước ngoặt, khi số lượng bài báo bắt đầu tăng mạnh sau giai đoạn 2015 - 2019 tương đối thấp.

[3]. Các trường đại học có ảnh hưởng nhiều nhất theo số lượng bài viết và số lượt trích dẫn trong các công bố quốc tế về chuyển đổi số trong giáo dục đại học;

[4]. Các quốc gia có ảnh hưởng nhiều nhất theo số lượng bài viết và số lượt trích dẫn trong các công bố quốc tế về chuyển đổi số trong giáo dục đại học.

Chi tiết biến động theo các năm, giai đoạn năm 2015-2016: Số lượng bài báo rất thấp, cho thấy chủ đề này còn tương đối mới và chưa được chú ý nhiều. Năm 2019 là năm đánh dấu sự chú ý ngày càng tăng đối với chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Năm 2020 sự tăng trưởng đột phá, tăng từ 6 bài báo lên 18 bài báo. Đến năm 2023 có số lượng bài báo cao nhất, đạt 63 bài. Tính đến ngày 15 tháng 9 năm 2024, số nghiên cứu về khía cạnh này đã giảm hơn song vẫn duy trì được mức độ quan tâm (41 bài).

3.2. Thống kê tác giả có có ảnh hưởng nhất trong nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học

Để đánh giá về tác giả có ảnh hưởng nhất trong nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học, nghiên cứu được

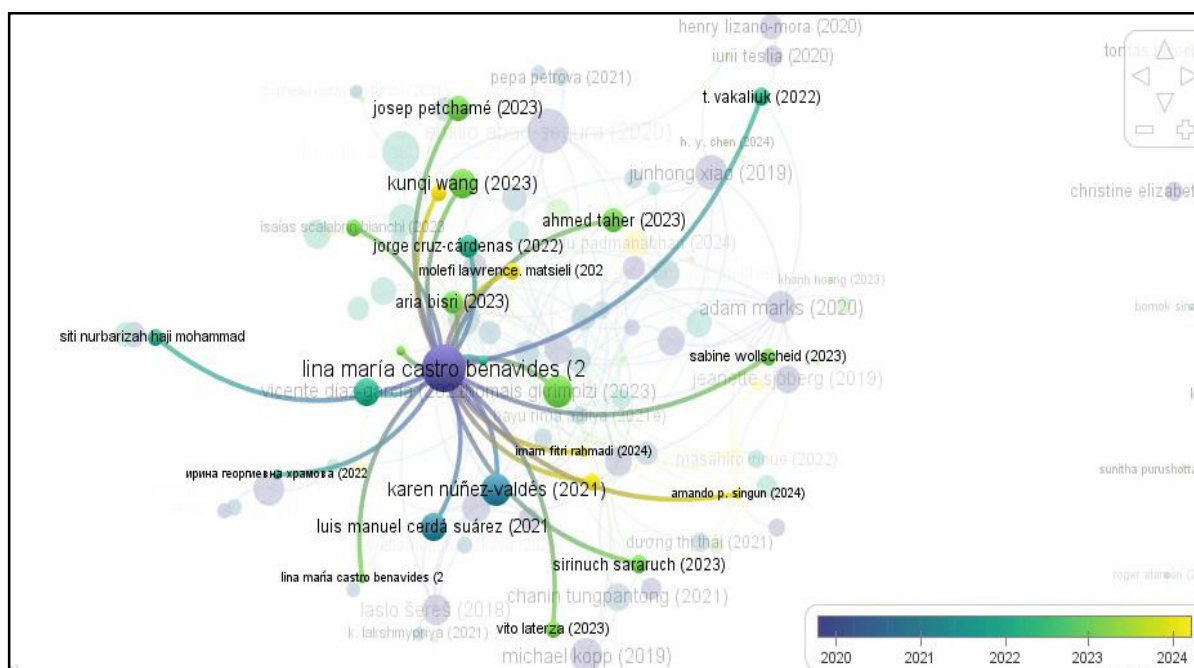
thực hiện xem xét theo số lượt trích dẫn của bài viết (Bảng 1, Hình 2), tác giả có số lượng bài viết và số lượt trích dẫn nhiều nhất (Bảng 2, Hình 3).

Các bài viết có lượt trích dẫn nhiều nhất

Bảng 1. Bài viết có số lượt trích dẫn nhiều nhất (n = 239)

Document	Citations
lina maria castro benavides (2020)	338
emilio abad-segura (2020)	337
bendik bygstad (2022)	192
mamdouh alenezi (2021)	101
michael kopp (2019)	99
junhong xiao (2019)	98
helena g. dos santos (2019)	83
vladislav kaputa (2022)	65
adam marks (2020)	58
laslo šereš (2018)	55
cerstin mahlow (2019)	51
ömür hakan kuzu (2020)	51

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Hình 2. Các bài viết có lượt trích dẫn nhiều nhất bình quân theo năm

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Với tiêu chí lọc bài viết có từ 50 lượt trích dẫn trở lên, kết quả thể hiện trong Bảng 1. Bài viết có lượt trích dẫn nhiều nhất là của Benavides, Lina María Castro và cộng sự (2020) "Digital Transformation in Higher Education Institutions: A Systematic Literature Review" và Abad-Segura, Emilio và cộng sự (2020) "Sustainable Management of Digital Transformation in Higher Education: Global Research Trends" với tương ứng 338 và 337 lượt. Tiếp theo là nhóm của Bygstad và cộng sự (2022) "From dual digitalization to digital learning space: Exploring the digital transformation of higher education" với 192 lượt và Alenezi, M. (2021) "Deep dive into digital transformation in higher education institutions" với 101 lượt. Các bài viết còn lại với lượt trích dẫn từ 51 đến 99 lượt.

Hình 2 bổ sung thêm thời gian thực hiện của các nghiên cứu có lượt trích dẫn nhiều nhất tập trung từ năm 2018 đến 2024. Sự chuyển đổi màu sắc theo năm cho thấy các nghiên cứu được trích dẫn nhiều chủ yếu công bố trong năm 2020 (màu tím) và 2022 (màu xanh).

Tác giả có số lượng bài viết và số lượt trích dẫn nhiều nhất

Xem xét theo tiêu chí này, chúng tôi lựa chọn 10 tác giả có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất. Bảng 2 cho thấy các tác giả được trích dẫn nhiều nhất là Burgos Daniel (6 bài, 371 lượt trích dẫn). Còn lại chia thành 3 nhóm, trong đó, nhóm 1 là từ 353 đến 356 lượt trích dẫn và 3-4 bài, nhóm 2 tương ứng 337 và 338 lượt trích dẫn trong 1 bài. Nhóm còn lại là 2 tác giả với 2 bài viết và 194 lượt trích dẫn.

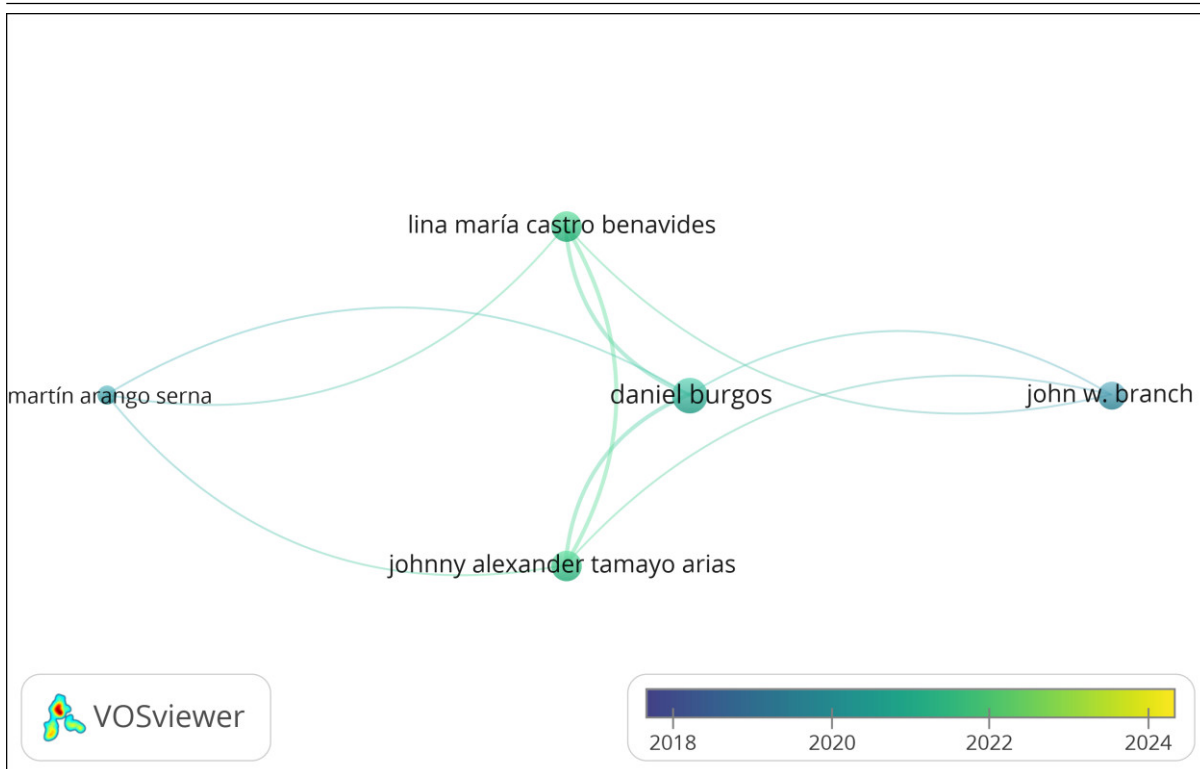
Bảng 2. Tác giả có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất (n = 239)

Author	Documents	Citations ▼
daniel burgos	6	371
john w. branch	3	356
johnny alexander tamayo arias	4	353
lina maría castro benavides	4	353
martín arango serna	1	338
germán ruipérez garcía	1	337
juan c. infante-moro	1	337
mariana daniela gonzález zamar	1	337
morten dæhlen	2	194
sten ludvigsen	2	194

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Xem xét bổ sung thông tin về số bài viết và lượt trích dẫn theo tác giả xét theo năm, Hình 3 cho thấy các tác giả

công bố và được trích dẫn nhiều từ năm 2020 đến 2022

Hình 3. Tác giả có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất bình quân theo năm

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

3.3. Thống kê trường đại học có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất

Kết quả thống kê các trường đại học có số lượng bài viết và trích dẫn nhiều nhất là 8 trường. Trường đại học công bố nhiều nhất và có lượt trích dẫn cao nhất là Universidad Internacional De La Rioja (Tây Ban Nha) với 6 bài và 424 lượt trích dẫn. Tiếp đến là Universidad Nacional De Colombia (Colombia) với 4 bài và 369

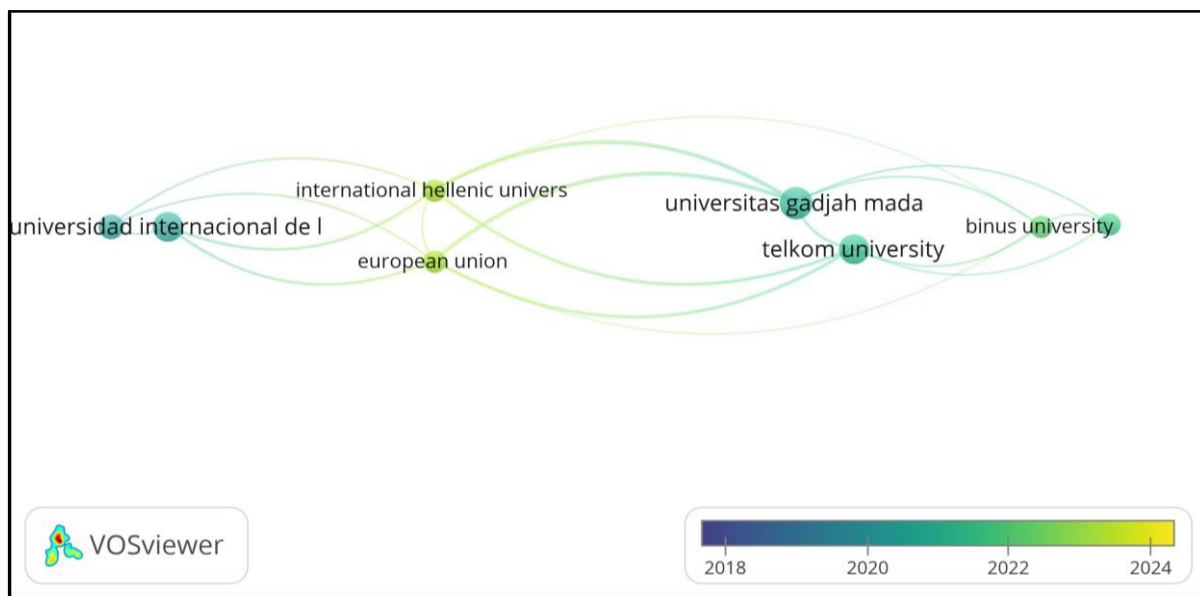
lượt trích dẫn. Các trường sau có số bài viết nhiều nhưng lượt trích dẫn ít hơn, đó là Universitas Gadjah Mada (Indonesia) với 7 bài và 83 lượt trích dẫn, Telkom University (Indonesia) với 6 bài và 65 lượt trích dẫn. Các trường còn lại có số bài viết là 3, tuy nhiên, số lượt trích dẫn của Zayed University (Các tiểu vương quốc Ả rập thống nhất) cao hơn 03 trường còn lại.

Bảng 3. Trường đại học có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất

Organization	Documents	Citations
universidad internacional de la rioja	6	424
universidad nacional de colombia	4	369
universitas gadjah mada	7	83
telkom university	6	65
zayed university	3	59
european union	3	44
international hellenic university	3	44
binus university	3	5

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Hình 4 bổ sung thêm thông tin công bố và lượt trích dẫn của các trường tập trung từ năm 2021 đến 2023.

Hình 4. Trường Đại học có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất theo năm

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

3.4. Thống kê quốc gia có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất

Bảng 4 thống kê 07 quốc gia có số bài viết và lượt trích dẫn về chuyển đổi số trong giáo dục đại học nhiều nhất, theo đó, dẫn đầu là Tây Ban Nha (15 công bố và 896 lượt trích dẫn), tiếp đến là Colombia

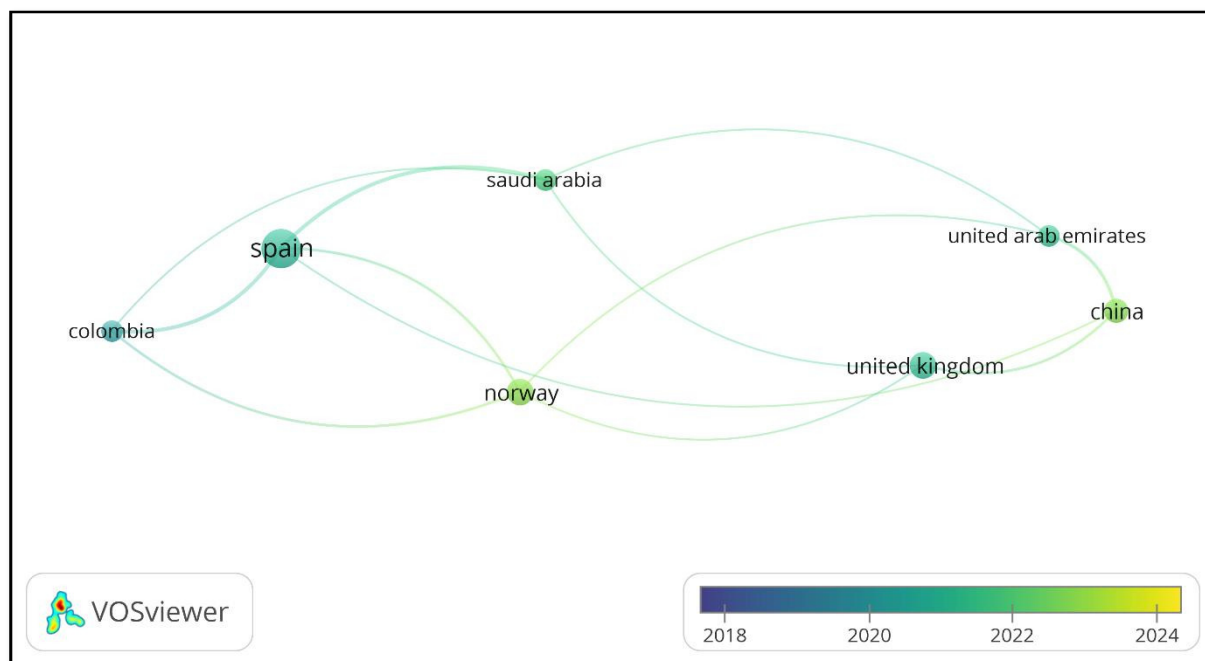
(4 công bố, 369 lượt trích dẫn), Na uy đứng thứ 3 (6 công bố, 242 lượt trích dẫn). Vương quốc Anh có số bài, lượt trích dẫn thấp hơn (139 lượt). Các quốc gia còn lại có số bài viết 4-5 bài, số lượt trích dẫn từ 100 đến 117 lượt.

Bảng 4. Quốc gia có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất

Country	Documents	Citations
spain	15	896
colombia	4	369
norway	6	242
united kingdom	6	139
united arab emirates	4	117
saudi arabia	4	109
china	5	100

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

Hình 5 bổ sung thêm thông tin công bố và trích dẫn theo năm của các quốc gia, theo đó, các công bố và lượt trích dẫn của các nước tập trung từ năm 2021 đến 2022.

Hình 5. Quốc gia có số bài viết và lượt trích dẫn nhiều nhất theo năm

(Nguồn: Tác giả tổng hợp từ phần mềm VOSviewer)

4. Bàn luận và kết luận

Dựa trên dữ liệu thống kê theo từ khóa về chuyển đổi số trong giáo dục đại học được thu thập tính đến ngày 15 tháng 9 năm 2024 với 239 bài báo từ cơ sở dữ liệu của Vosviewer OpenAlex, chúng tôi đã phân tích thống kê để trả lời cho các câu hỏi nghiên cứu đã nêu. Kết quả cho thấy các nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học bắt đầu từ năm 2015 và tăng dần từ năm 2020 và số lượng đạt đỉnh vào năm 2023 (63 bài). Chuyển đổi số trong giáo dục đại học đang được quan tâm và có xu hướng công bố ngày càng nhiều bởi các lý do:

Thứ nhất, nhu cầu thay đổi và nâng cao chất lượng giáo dục ngày càng cao. Giáo dục đại học đang đối mặt với sự cạnh tranh khốc liệt trên toàn cầu. Các trường đại học cần phải đổi mới để thu hút sinh viên, giữ chân giảng viên tài năng và duy

trì vị thế trong nền kinh tế tri thức. Thị trường lao động đang thay đổi nhanh chóng với sự gia tăng tự động hóa và nhu cầu về kỹ năng kỹ thuật số. Các trường đại học phải trang bị cho sinh viên những kiến thức, kỹ năng và tư duy cần thiết để thành công trong tương lai.

Thứ hai, sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ. Sự ra đời của các công nghệ giáo dục mới như học liệu trực tuyến, học tập cá nhân hóa, thực tế ảo, thực tế tăng cường, trí tuệ nhân tạo đang tạo ra nhiều cơ hội mới cho việc nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập. Internet và các công cụ tìm kiếm đã thay đổi cách thức tiếp cận thông tin. Các trường đại học cần phải thay đổi cách thức truyền đạt kiến thức, tạo điều kiện cho sinh viên tự học và nghiên cứu.

Thứ ba, tác động của đại dịch COVID-19 đã thay đổi phương thức giảng

dạy và học tập. Đại dịch COVID-19 đã buộc các trường đại học phải chuyển sang hình thức giảng dạy trực tuyến. Điều này đã thúc đẩy sự phát triển của các nền tảng và công cụ học trực tuyến, đồng thời tạo ra nhu cầu nghiên cứu về hiệu quả của giáo dục trực tuyến.

Sự tăng trưởng mạnh mẽ có thể phản ánh sự gia tăng nhận thức về tầm quan trọng của chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Các chính phủ, các tổ chức giáo dục và cộng đồng nghiên cứu đang ngày càng chú trọng đến việc ứng dụng công nghệ để nâng cao chất lượng giáo dục. Sự gia tốc có thể là do đại dịch COVID-19, khi các trường đại học chuyển sang giảng dạy trực tuyến. Điều này đã thúc đẩy các nghiên cứu và sáng kiến liên quan đến chuyển đổi số trong giáo dục. Xu hướng này dự đoán rằng chuyển đổi số trong giáo dục đại học sẽ tiếp tục là một chủ đề nghiên cứu chính trong những năm tới.

Nghiên cứu chỉ ra tác giả có ảnh hưởng nhiều nhất, theo số lượt trích dẫn phải kể đến là Benavides, Lina María Castro và cộng sự (2020) "Digital Transformation in Higher Education Institutions: A Systematic Literature Review" và Abad-Segura, Emilio và cộng sự (2020) "Sustainable Management of Digital Transformation in Higher Education: Global Research Trends" với tương ứng 338 và 337 lượt. Các nghiên cứu dẫn đầu về số lượt trích dẫn cho thấy hai nghiên cứu này có vai trò quan trọng trong việc định hình và thúc đẩy nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại

học. Hai nghiên cứu này có thể đã đưa ra những khung lý thuyết, mô hình hoặc phương pháp luận quan trọng, được các nhà nghiên cứu khác sử dụng và trích dẫn rộng rãi. Điều này cho thấy lĩnh vực này đang được quan tâm và phát triển, với sự xuất hiện của những tác giả hàng đầu đóng vai trò tiên phong. Đây là cơ sở cho các học giả về vấn đề chuyển đổi số trong giáo dục đại học tìm đọc, bổ sung định hướng nghiên cứu.

Các trường đại học có công bố và được trích dẫn nhiều nhất trong nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học là Universidad Internacional De La Rioja (Tây Ban Nha) với 6 bài và 424 lượt trích dẫn. Tiếp đến là Universidad Nacional De Colombia (Colombia) với 4 bài và 369 lượt trích dẫn. Với việc dẫn đầu về số lượng công bố và lượt trích dẫn cho thấy những trường đại học này đang đóng vai trò tiên phong trong nghiên cứu và ứng dụng chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Điều này cũng phản ánh sự chú trọng của các trường đại học này vào việc đầu tư vào nghiên cứu và phát triển trong lĩnh vực này, đồng thời có thể đã tạo ra những kết quả nghiên cứu có tác động thực tiễn cao.

Các quốc gia có công bố và được trích dẫn nhiều nhất trong nghiên cứu về chuyển đổi số trong giáo dục đại học dẫn đầu là Tây Ban Nha (15 công bố và 896 lượt trích dẫn), Colombia (4 công bố, 369 lượt trích dẫn), Na uy (6 công bố, 242 lượt trích dẫn). Các quốc gia dẫn đầu về số lượng công bố và lượt trích dẫn cho thấy sự quan tâm của các quốc gia này đến

chuyển đổi số trong giáo dục đại học. Để có thể đã đạt được những thành tựu nhất định trong việc triển khai các chiến lược chuyển đổi số trong giáo dục đại học, các quốc gia này đã khuyến khích những nghiên cứu của họ, thu hút sự chú ý của cộng đồng quốc tế.

Bài viết này cho thấy chuyển đổi số trong giáo dục đại học đang là một lĩnh vực nghiên cứu sôi động, với sự tham gia của các nhà nghiên cứu hàng đầu, các trường đại học uy tín và sự quan tâm của cộng đồng quốc tế từ năm 2015. Kết quả nghiên cứu cho thấy chuyển đổi số trong giáo dục đại học là một xu hướng toàn cầu, mang đến nhiều cơ hội và thách thức cho các trường đại học. Sự quan tâm và công bố ngày càng nhiều cho thấy lĩnh vực này đang được chú trọng và phát triển mạnh mẽ, góp phần vào việc nâng cao chất lượng giáo dục và tạo ra một thế hệ trẻ năng động, sáng tạo và có khả năng thích ứng với thế giới kỹ thuật số. Kết quả này

đã đóng góp vào tài liệu tổng quan, góp phần vào việc thúc đẩy, định hướng cho các hoạt động nghiên cứu và ứng dụng chuyển đổi số trong giáo dục đại học của Việt Nam, làm cơ sở cho các nghiên cứu về chuyển đổi số nói chung và chuyển đổi số trong giáo dục đại học tham khảo. Đây là một quá trình lâu dài và cần sự chung tay của các trường đại học, Chính phủ, doanh nghiệp và xã hội. Chỉ khi có sự phối hợp đồng lòng và nỗ lực không ngừng, giáo dục Việt Nam mới có thể đưa lên tầm cao mới, hội nhập với thế giới và tạo ra một thế hệ trẻ năng động, sáng tạo, góp phần vào sự phát triển của đất nước. Gợi ý cho các nghiên cứu tiếp theo về tổng quan dữ liệu thu thập mở rộng nguồn hơn như trong danh mục của Scopus hoặc Google Scholar để có thêm cơ sở. Mặt khác, nghiên cứu nhân tố ảnh hưởng đến thực hiện chuyển đổi số trong từng lĩnh vực là cần thiết thực hiện cho các nghiên cứu tiếp theo.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Alenezi, M. (2021). Deep dive into digital transformation in higher education institutions. *Education Sciences*, 11(12), 770.
- Balyer, A., & Oz, O. (2018). Academicians' views on digital transformation in education. *International Online Journal of Education and Teaching (IOJET)*, 5(4), 809-830.
- Benavides, L. M. C., Tamayo Arias, J. A., Arango Serna, M. D., Branch Bedoya, J. W., & Burgos, D. (2020). Digital transformation in higher education institutions: A systematic literature review. *Sensors*, 20(11), 3291.
- Bygstad, B., Øvrelid, E., Ludvigsen, S., & Dæhlen, M. (2022). From dual digitalization to digital learning space: Exploring the digital transformation of higher education. *Computers & Education*, 182, 104463.
- Abad-Segura, Emilio, Mariana-Daniela González-Zamar, Juan C. Infante-Moro, and Germán Ruipérez García. 2020. Sustainable Management of Digital Transformation in Higher Education: Global Research Trends. *Sustainability*, 12(5), 2107. <https://doi.org/10.3390/su12052107>
- Alenezi, Mamdouh. 2021. Deep Dive into Digital Transformation in Higher Education Institutions. *Education Sciences*, 11(12), 770. <https://doi.org/10.3390/educsci11120770>
- Benavides, Lina María Castro;, Johnny Alexander Tamayo Arias, Martín Darío Arango Serna, John William Branch Bedoya, and Daniel Burgos.

2020. Digital Transformation in Higher Education Institutions: A Systematic Literature Review. *Sensors* 20, no. 11: 3291. <https://doi.org/10.3390/s20113291>
8. Bendik Bygstad, Egil Øvrelid, Sten Ludvigsen, Morten Dæhlen (2022). Exploring the digital transformation of higher education. *Computers & Education*. 182, 104463, <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2022.104463>.
9. Haggans, M. (2015). The future of the American campus. *On the Horizon*, 23(1), 25-32.
10. Lee, C. E. C., Leow, S. W. Y., & Kong, X. J. (2020). The use of mobile technologies for learning in higher education: Students' readiness. *SEARCH Journal of Media and Communication Research*, 107-127.
11. Kaminskyi, O. Y., Yereshko, Y. O., & Kyrychenko, S. O. (2018). DIGITAL TRANSFORMATION OF UNIVERSITY EDUCATION IN UKRAINE: TRAJECTORIES OF DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF NEW TECHNOLOGICAL AND ECONOMIC ORDER. *Information Technologies and Learning Tools*, 64(2), 128–137. <https://doi.org/10.33407/itlt.v64i2.2083>
12. Monteiro, A., & Leite, C. (2021). Alfabetizaciones digitales en la educación superior: Habilidades, usos, oportunidades y obstáculos para la transformación digital. *Revista de Educación a Distancia (RED)*, 21(65). <https://doi.org/10.6018/red.438721> (Original work published 9 de agosto de 2020)
13. Nguyễn Thị Kim Ánh (2022). Các nhân tố ảnh hưởng đến chuyển đổi số doanh nghiệp: Mô hình nghiên cứu và thang đo. *Tạp chí Tài chính doanh nghiệp*, số tháng 10 năm 2022.
14. Sjöberg, J., & Lilja, P. (2019). University teachers' ambivalence about the digital transformation of higher education. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*, 18(13), 133-149.
15. Tang, Q., Yu, F. R., Xie, R., Boukerche, A., Huang, T., & Liu, Y. (2022). Internet of intelligence: A survey on the enabling technologies, applications, and challenges. *IEEE Communications Surveys & Tutorials*, 24(3), 1394-1434.
16. The 2018 Digital University: Staying Relevant in the Digital Age; PwC: Leeds, UK, 2018. Available online: <https://www.pwc.co.uk/assets/pdf/the-2018-digital-university-staying-relevant-in-the-digital-age.pdf> (accessed on 17 October 2018).
17. Van Eck, N. J., & Waltman, L. (2011). VOSviewer manual. *Manual for VOSviewer version, 1(0)*.